

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 2

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 2. – 828 с.

ISBN 978-617-8263-40-9

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У другому томі збірника відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-40-9 (т. 2)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

include various digital objects that have personal, practical or material value, while the concept of digital assets in a narrow sense should refer only to those assets that have real or potential material value. For business purposes, the concept of digital assets will be even narrower and will refer only to those digital assets that can be used in business activities for the purpose of making a profit.

References:

1. Hannibal B. S. (2022). *What are “digital assets”?* [online] Available at: <https://www.nolo.com/legal-encyclopedia/what-are-digital-assets.html>
2. Everplans. (2023). *A helpful overview of all your digital property and digital assets.* [online] Available at: <https://www.everplans.com/articles/a-helpful-overview-of-all-your-digital-property-and-digital-assets>
3. DAM News. (2023). *Types Of Digital Asset.* [online] Available at: <https://digitalassetmanagementnews.org/features/defining-digital-assets/>
4. Roche Legal. (2023). *How Valuable Are Your Digital Assets?* [online] Available at: <https://www.rochelegal.co.uk/news/how-valuable-are-your-digital-assets/>

Key words: digital assets, crypto-assets, cryptocurrency, in-game items, social media accounts, NFT, tokens, digital property.

Ключові слова: цифрові активи, криптоактиви, криптовалюти, внутрішньоігрові предмети, акаунти у соціальних мережах, NFT, токени, цифрова власність.

КАЛІТЕНКО ОКСАНА МИХАЙЛІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
професор кафедри цивільного права, доктор юридичних наук, доцент*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ГІГ-КОНТРАКТІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Правова конструкція гіг-контрактів вперше в українському законодавстві впроваджена шляхом закріплення в Законі України № 1667-IX від 15.07.2021 «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», (далі Закон № 1667-IX). У першому ж пункті цього закону бачимо, що гіг-контракт – це цивільно-правовий договір, за яким гіг-спеціаліст зобов'язується виконувати роботи та/або надавати послуги відповідно до завдань резидента Дія Сіті як замовника, а резидент Дія Сіті зобов'язується оплачувати виконані роботи та/або надані послуги і забезпечувати гіг-спеціалісту належні умови для виконання робіт та/або надання послуг, а також соціальні гарантії, передбачені розділом V цього Закону. По суті такий контракт дуже схожий на звичайний, всім вже знайомий договір цивільно-правового характеру (далі Договір ЦПХ), але є і суттєві відмінності.

Сторонами гіг-контракту можуть бути з одного боку гіг-спеціаліст, а з іншого резидент Дія-сіті (юридична особа).

Гіг-спеціаліст – це фізична особа, яка за гіг-контрактом є підрядником та/або виконавцем визначеної роботи, тобто особливих вимог до самого гіг-спеціаліста законодавцем не висувається. Гіг-спеціалістом

є фізична особа, яка за таким гіг-контрактом є підрядником та/або виконавцем. Вона має окремий статус не ФОПа чи працівника, а саме гіг-спеціаліста. При цьому важливо, що гіг-спеціаліст все ж може залишатися ФОПом (якщо мав такий статус до укладення гіг-контракту) або зареєструвати ФОП, адже закон не містить обмежень з цього приводу.

Резидентом Дія Сіті може бути будь-яка юридична особа, яка відповідно до Закону № 1667-IX набула статусу резидента Дія Сіті.

Для набуття цього статусу юридична особа має відповідати декільком вимогам.

Здійснювати один або кілька видів діяльності, визначених частиною четвертою статті 5 Закону № 1667-IX, що вказано в її статуті та/або відомостях про неї, що містяться в Єдиному державному реєстрі. Наприклад, комп'ютерне програмування, консультування з питань інформатизації, діяльність з керування комп'ютерним устаткуванням; видання комп'ютерних ігор, а також іншого програмного забезпечення; освітня діяльність у галузі інформаційних технологій; забезпечення кібербезпеки інформаційно-комунікаційних систем, програмних продуктів та інформації, що в них обробляється тощо.

Розмір середньої місячної винагороди залученим працівникам і гіг-спеціалістам, становить не менше, ніж еквівалент 1200 євро.

Середньооблікова кількість працівників та гіг-спеціалістів за підсумками кожного календарного місяця, починаючи з наступного за календарним місяцем, в якому юридичною особою набуто статус резидента Дія Сіті, становить не менше 9 осіб;

Гіг-контракт між компанією-резидентом Дія Сіті та майбутнім гіг-спеціалістом укладається у письмовій (електронній) формі на будь-який період часу або безстроково. У разі продовження виконання строкового гіг-контракту обома його сторонами після закінчення строку його дії, гіг-контракт вважається продовженим на такий самий строк і на таких самих умовах, якщо інше не передбачено гіг-контрактом чи законом. Тобто, якщо такий гіг-контракт укладено, наприклад, на 6 місяців, то після закінчення строку за згодою обох сторін він продовжується ще на 6 місяців, а не стає безстроковим (як відбувається з трудовими контрактами).

Важливим є момент, що цивільно-правовий договір не вважається гіг-контрактом, якщо в ньому прямо не зазначено про укладення саме гіг-контракту.

У гіг-контракті сторони можуть прописувати будь-які умови праці, які вважають за необхідні, наприклад: час виконання робіт, час на відпочинок, оплата відпочинку (перерви), місце виконання робіт (будь чи то офіс компанії, власне житло спеціаліста, чи навіть робота за межами населеного пункту тощо), забезпечення спеціаліста обладнанням / технікою для виконання робочих завдань, схеми мотивації, додаткові компенсаційні виплати, методологія постановки технічних завдань та прийом / оцінка результатів праці, способи передачі розроблених IT-рішень, конфіденційність і таке інше. Закон дозволяє фіксувати суму винагороди у валюті, але виплата коштів в будь-якому разі здійснюється у гривнях.

Серед науковців ведуться дискусії щодо правової природи гіг-контрактів. Окремі представники вважають, що гіг-контракт слід вважати різновидом трудового договору, попри те, що Закон визначає його, як цивільний договір.

Цивілісти відстоюють цивільно-правову природу гіг-контрактів. Але перша практика свідчить про комплексну природу гіг-контрактів.

Гіг-контракт відрізняється від звичайного договору з ФОП передусім тим, що у ньому також передбачені соціальні гарантії. Він має ознаки як трудового, так і цивільно-правового договору.

Гіг-контракт є поєднанням гнучкості фрілансу та базового соціального захисту. Окрім того, гіг-спеціалісти можуть цілком законно і без ризиків визнання відносин трудовими працювати на обладнанні замовника. А це значно полегшить оформлення процесу передачі обладнання.

В сучасному цифровому світі Контракти – основа співпраці і запорука успішної взаємодії ІТ-компанії – резидента Дія.Сіті, як з клієнтами, так і з гіг-командою.

Закон визначає гіг-контракт як цивільно-правовий договір, за яким гіг-спеціаліст зобов'язується виконувати роботи та/або надавати послуги відповідно до завдань резидента Дія Сіті як замовника. Резидент Дія Сіті у свою чергу зобов'язується оплачувати виконані роботи та/або надані послуги і забезпечувати гіг-спеціалісту належні умови для виконання робіт та/або надання послуг, а також соціальні гарантії, передбачені Законом.

Простіше кажучи, гіг-контракт насправді є таким собі гібридом трудового та цивільно-правового договору.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20>

Ключові слова: цифровізація, гіг-контракт, Дія-сіті, резидент, правова природа договору.

Key words: digitalization, gig contract, Diya-city, resident, legal nature of the contract.

БАБИЧ ПРИНА ГРИГОРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного права, кандидат юридичних наук, доцент*

ПРИНЦИП СПРАВЕДЛИВОСТІ І КАТЕГОРІЯ «СПРАВЕДЛИВІСТЬ» У РИМСЬКОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Принцип справедливості в теорії права співвідносять із самим правом, визначаючи право втіленням ідеї справедливості. Позитивне право – тобто закони, тільки у тому випадку є правовими, коли вони відповідають природному праву, праву, яке належить кожній людині. А природне право ґрунтується і транслює ідею справедливості.

Чанишева Аліна Рашидівна	
До питання про правову природу кредиторських обов'язків	504
Nekit Kateryna	
The concept of digital assets in a broad and narrow sense	506
Калітенко Оксана Михайлівна	
Проблемні питання гіг-контрактів у сучасних умовах	508
Бабич Ірина Григорівна	
Принцип справедливості і категорія «справедливість» у римському приватному праві	510
Bernaz-Lukavetska Olena	
On the question of defining the parties to an agreement on the grant of a consumer loan in Ukraine and Poland	513
Глиняна Катерина Михайлівна	
Забезпечення прав дітей в умовах воєнного стану	515
Goncharenko Vlada	
Termination of the obligations due to impossibility of its performance: force majeure clause v. hardship clause (clausula rebus sic stantibus)	518
Кривенко Юлія Василівна	
Право на свободу совісті та віросповідання військовослужбовців	520
Матійко Микола Володимирович	
Окремі аспекти соціальних функцій цивільного права	522
Мінченко Дар'я Анатоліївна	
До питання про відшкодування шкоди в умовах перехідного правосуддя	525
Омельчук Олександр Сергійович	
До питання визначення правового статусу агрегаторів послуг	529
Орзів Юрій Геннадійович	
Право на заповіт. Порівняльний аналіз законодавства Швеції та України	531
Токарева Віра Олександрівна	
До питання прийняття юридично значущих рішень із застосування алгоритмів	534
Павлова Вікторія Георгіївна	
Різновиди непоіменованих договорів у сфері надання медичних послуг	537
Фасій Богдан Володимирович	
Верховенство права і судовий розсуд; до проблеми співвідношення	540
Данильченко Олена Валентинівна	
Оновлення цивільного законодавства: питання законодавчого закріплення об'єкту цивільних прав	544